

Annales parochiae Ginsiensis

1942–1948.*

1947. OKTÓBER 19.

Szörnyűséges katasztrófa! A Kálvária-templom égése. Éjfél előtt öt perccel riasztottak föl álomból azzal a hírrrel, hogy tovább harapódzó tüzet vettek észre azon a tájon. Szatmári káplánommal mindjárt siettünk föl a hegyre. Mivel épp egy mulatságról voltak hazatérőben sokan, s meghallották a szirénák hangját, sokan rohantak föl. Mintegy százan álltunk, tipródtunk ott a tűz hevétől felpattant ajtók előtt és bámultunk a tűzbe. Olyan volt a templom belseje, mintha jól befűtött kályha lett volna. Már a városban érezni lehetett a füst szagát, némi égésszagot, s a templom ablaki vöröslöttek. A bent állóknak persze – nagyjából ifjak voltak – még szörnyűsegebb volt a látvány, bár a lángnyelvek alig csaptak ki. Heves, hideg északi szélben dideregünk. Oltásról egyelőre szó sem lehetett. Még megközelíteni sem lehetett az ajtókat, bár a hideg szél elől a jól befűtött templom oltalmába húzódtunk. A lángtengerben égett minden, ami éghetett. A főoltár szobrai eleinte ki-kivillantak a lángokból, amíg össze nem rogytak. A padok már elégték, de alvázuk még izzott, s abba sem akarta hagyni az égést. A szószék teljesen leroskadt, csak egy tartóvas maradt meg belőle. A szentély fülkéiben álló barokk szobrok legutoljára fogtak tüzet, amelyben hamuvá égtek. A mennyezetről nagy darabokban hullott le a vakolat. A lángnyelvek felmászta a kórus évszázadok óta igen megkeményedett falépcsőire, onnan föl a kórusra. Az is összeomlott az utolsó darabkáig, az orgona természetesen vele együtt. A szél szerencsére nem az erdők felé vitte a pernyét, hanem a város felé. Az őszi aszályban könnyen támadhatott volna vészes erdőtűz. A kórus felett függő ívlámpa nyílást engedett a padlás felé, így már a tető is égett. Tűzben állott a keleti sekrestye plafonja is. Ugyanakkor a nyugati remetelak sértetlen maradt, s mikor tűzoltóink megérkeztek, ki lehetett belőle hordani a képeket, gyúlékony divánt, foteleket, ágyneműt. A tűzoltók természetesen gyalog jöttek föl a hegy aljáról. Első dolguk volt, hogy a homlokzati szobrokat, feszületeket biztosabb helyre tették. A kápolna falát az udvari részen borostyán futotta be majd egy méter vastagságban. Ez a falat is szárazon tartotta. Most már az is tüzet fogott. A tűzoltók letépték a repkényt a falról, lebontották a faskamrát, amelyet már elért a tűz. Létráikkal felkapaszkodtak a tetőre, kezdték lebontani a gerendákat és ledobálni a zsindeket, hogy a torony mellett kezdődő tűz tovább ne terjedhessen. Pár lajt vizet hoztak a városból. Reggelig dolgoztak, felhasználták a fenn, gödörben tárolt vizet is, – körülbelül két hektoliter – s reggelre győzedelmeskedtek a megvadult elemek felett. A zsarátnokok és esetleg később

1 Dr. Székely László feljegyzései 2015-ben nyomtatásban is megjelentek, amelyet bőséges lábjegyzetekkel és mellékletekkel láttak el a kötet szerkesztői. Kőszegi krónika 1938-1952. Székely László apátplébános feljegyzései. Szerk. Hoószné Péterffy Alexandra, Pál Ferenc, Rétfalvi Balázs. Szülőföld Könyvkiadó, 2015. 656.

felbukkanó parazsak oltására két ügyeletest ott hagytak. A közönség csak ténfergett, szörnyülködött, sírt, botránkozott, de tenni semmit sem tudott. A templom belseje kész pokol volt, a kapuk vaslemezein a festék égett, és nehéz szagot terjesztett. A kapuk is beroskadtak átizzva a tűzbe, amely már előbb felpattantotta őket. Éjjel két óra tájban mentünk haza, miután láttuk, hogy semmit sem tehetünk.

1947. OKTÓBER 20.

A városban szörnyű konsternációt keltett a tűzvész a más vallásúak körében is. Hiszen sok evangélikus kereste ott vigasztalását, s ünnepelte a nagypénteket a Kálvárián. Most is valóságos nagypéntekjárás indult meg a leégett, kiégett műemlék felé. Mindjárt reggel jelentettem a dolgot a rendőrségen, a városházán, a mérnöki hivatalban. Telefonáltam Szombathelyre, hogy a biztosítónál a kártérítést megindítsam.

A végeredmény az, hogy a templom építményében alig esett kár, a harangláb sem omlott össze, bár tüzet fogott. A tetőzet komolyan sérült, a templom belső berendezése pedig százszázalékosan elpusztult. Mintegy 22 darab XVII. századi szobor, s vagy tíz festmény vált hamuvá. De még a kövezet is tönkrement teljesen. Mint a sakk-táblán, váltakoztak a fehér és fekete kockák, most a fehérek darabokra törtek, a feketék vékony rétegekre hasadtak szét, mint jól süttött rétes, olyan a formájuk. Bementem a templomba, falai még melegek voltak. Elolvadt vasdarabokat, elolvadt üveget találtam a földön. A lekopasztott falak úgy néznek rám, mint a katakombák falai, sötétén, színüket veszítve, hisz a vakolat is lehullott a roppant hőségben.

A városnál, mint kegyúrnál sürgettem, hogy az épületkárt, különösen a tetőt hozza hamar rendbe. Jóindulattal találkozom, hiszen ez a háromtornyú templom koronája a városnak, valóságos diadém a homlokán. Kérem a várost, csináltassa meg az ablaktokokat, hordassa el a törmeléket, veresse le a falakról, ami vakolat még rajtuk maradt, vakoltassa újra a falakat, a többi munkát elvégezzük társadalmi munkával. Sajnos, a város eladta már tavaly épületfáját, de a lutheránus polgármester-helyettes, Kunfalvi /dr. Gyöngyös még börtönben van/ nagy jóindulatot és készséget mutat, épp úgy, mint a városi építész. Délután újra fenn voltam. A kápolna kész kemence most is, falai melegek. Az udvarra kihordott dolgokat gyerekekkel visszavittem a nyugati szobába, a kapu vasdíseit és pántjait összeszedtük, a szobrokat és fészületeket visszatettük a kormos homlokzatra. A sok nézőnek meghirdettem, hogy pénteken engesztelő körmenetet vezetünk föl. Az idő ma derült, de igen hideg van.

A rendőrség vizsgálatot indított a tett kinyomozására. Öngyulladás nem történhetett, a bűnös a kert falán át mászhatott be, s törhette föl a remetelak ajtaját. A tüzet szándékosan gyújtották föl, nem egy, hanem egyszerre több helyen. Az oltár és padok közt ugyanis van akkora távolság, hogy egyiktől a másikig a tűz magától nem lobbanhatott át a csendes, zárt helyen. A kert falán a sekrestyés orosz uniformisról leszakadt vállpántot talált, de ez csak annyit bizonyít, hogy orosz katona – nem először – bemászott a kertbe.

Ma különben délben erdőtűz volt a Kendigen, október 3-án pedig az alsó erdő égett. Az ilyesmi keletkezhetik könnyelműen eldobott cigarettától is. Pótlólag meg-

jegyzem még, hogy a mennyezet ugyan nem szakadt le, de a szentély diadalívét mégis be kellett törni egy benne égő gerenda miatt, így most ott nyílás van, melyen át a padlást látni.

1947. OKTÓBER 26.

Hétfőn-kedden különböző bizottságok szálltak ki a Kálváriára. Szerdán már néhány szakmunkás megkezdte a tető helyreállítását. Én szaladgáltam iparosokhoz megajánlásokért. Mindenütt készsrege találtam, a lelkekhez igen hozzánőtt a Kálvária. Siratják, sokan aludni sem tudnak a katasztrófa miatt. Füzeskéry József idemenekült, s a városnál alkalmazott mérnök azt látta, hogy egy orosz katona zsinórt feszített ki a reálhoz vezető ideiglenes fahíd korlátján, azt az egyik végén meggyújtotta, s az – különleges anyag lévén – szépen végigégett. A hívek úgy keseregnek a füstös falak mellett, mint a zsidók a jeruzsálemi siratófalnál. Pénteken, október 24-én hatalmas körmenetet vezettünk föl, körülbelül háromezer ember jött meg a kivezényelt ifjúsággal együtt. Pedig alig volt alkalmunk a körmenet kellő meghirdetésére. Én mondtam fenn egy csapnivaló, hangommal folyton kicsukló beszédet, melyben többek között azt találtam mondani, hogy templomunkat rövid időn belül, ami külsejét illeti, restauráljuk, belsejéről pedig majd akkor gondoskodunk, ha már nem lesznek gyűjtogatók Kőszegen. Ezt egyesek a ruszkikra vonatkoztatták, de a hatóságok és rendőrök nem. Utánam a hívek számára váratlanul püspök úr lépett elő, s mondott nagyon szép beszédet.

A körlevelet pár hónapi kényszerhallgatás után a kompárt és szocdem hallgatólagos beleegyezésével újra kiadtam, hogy a kiégett templom renoválási munkálataira ezúton is serkentessem a népet. A segíteni akarás és készség sokkal érezhetőbb, mint a székesegyház dolgában.

1947. NOVEMBER 1.

Öt napig nem voltam itthon. /A veszprémi kispapoknak tartottam ötnapos lelkigyakorlatot./ Ezalatt a Kálvárián serény munka folyt. Jaross egyházközségi elnök naponta órákat tartózkodott fönn, hogy irányítsa és serkentsen a munkát. A rengeteg törmelék a mély útba hordták, árkaik feltöltötték. Missziós kispapok felhordták a háromezer zsinórt legnagyobb részét, elemisták tornaóra helyett léceket hordtak föl. 3-4 nap alatt meglesz a cserepezés. Sok fővenyt is szállítottak fel. Utcai megbízottaink a körlevelet széthordták, s egyben hozták a felajánló íveket. Pénzt kétezer pengőn fölül hoztak már, sok a munka- és anyagmegajánlás.

1947. NOVEMBER 12.

A Kálvária ügye! Amennyi bánatot okozott leégése, szinte annyi örömet hoz az építése. Annyi lelkes támogatás, készség, összefogás és eredmény! A cserepezés egymás közt kiosztották a munkát, nem nyolcóráltak, hanem serényen dolgoztak, szinte ebédjükéről is megelégedve. A fuvarosok – habár az őszi betakarítás munkái igen körmükre égtek – hordják a fővenyt, meszet, téglát, deszkát, cölöpöt. Iskolás gye-

rekek viszik a téglát, zsindelet az első stációtól, kiválnak a missziós növendékek. Mára 6 600 forint együtt van már. Budapestről ismeretlenek küldöznek pénzt, csak az újságokból értesültek a tűzkárról.

A lakatosok dolgoznak a záracon, vasajtókon, az asztalosok közt kiosztottuk az ajtókat, ablakok munkáit. Más vallásúak is készségesen jelentkeznek munkára.

Az evangélikusok *Harangszó* című körlevele gyönyörűen fejtegette, mennyire közügy a Kálvária ügye. Dr. Dreiszker orvos a szobrok helyreállítására vállalkozott. Gyömörey Antalné Almásy N. burgenlandi /borostyánkői/ földbirtokos tiroli szobrászokkal akar érintkezésbe lépni, akik a főoltár szobrait készítenék el, s az mint a Burgenlandból ideszokott falvak ajándéka kerülne el hozzánk. A püspöki körlevelében kérésre közzétették, nincs-e valamelyik falusi templom padlásán avitt barokk gyertyatartó, szobor, kánontábla, amelyről lemondanának a Kálvária javára. Hatezer forintot tetettünk a Müller-cégnél, megvesszük a padok elkészítéséhez, s egyéb dolgokhoz szükséges fát. Keresek alkalmas fényképet a leégett főoltárról, mert tökéletesen annak mintájára akarjuk fölépíteni az új oltárt. Elkészült a leégett sekrestye ácsmunkája, készen van a cserepezés. /Szerencse, hogy a templom kifestése alkalmából a vállalkozó művész befalaztatta a boltozat közepén készült, s lemezekkel eltakart szellőztető nyílást, ha ez nincs, a tűz menthetetlenül felcsap a tetőzet közepére./ Már felállványozták a cölöpöket, a vakolás már megindulhatna, mész még nincs elegendő. A szószerkésztés befalazták, mert aligha lesz szükség arra, hogy a templomocskában szószerkésztésről prédikáljunk.

1947. NOVEMBER 24.

Hell Géza szombathelyi mérnök hívta föl figyelmemet arra, hogy a jáki Szent Jakab-kápolnában szép Kálvária-szoborcsoport van, amit esetleg kölcsönkérhetnénk, Kálváriánk főoltárán elhelyezhetnénk. Ma kimentem, megnéztem a szobrokat, s látta[m], hogy azok igen szépek, s nagyszerűen beleillenek nagyságukkal, stílusukkal, korszerűségükkel is a mi templomunkba. A plébánost, gróf Wenckheim Frigyest nem találtam otthon, de káplánja mondta, hogy úgyis nekünk szánták a feszületet, a hozzá tartozó Magdolna- és János-szobrot. Hazamenet püspök úrral találkoztam, elmondtam neki, hogy milyen öröm ért, s most már csak az ő püspöki engedélyére lesz szükségünk.

1947. DECEMBER 6.

Püspök úr átutalta a jáki szobrokat a Kálváriánknak. A kőszegfalvaiak most jobban bekapcsolódtak az ottani munkálatokba. Sággy kanonok és Lelkes József meghozták a jáki szobrokat azon a teherautón, amelyet az egyházmegye az UNNRÁ-tól kapott. A szobrok szépek, egykorúak a mi Kálváriánkkal, kissé kisebbek a régiéknél, s némi renoválásra szorulnak. Nagy gondtól szabadultunk meg, mert nehéz lett volna megfelelő művészi és ide illő szobrokat találni. A Sportegylet vasárnapi mérkőzésének tiszta jövedelméből 686 Ft-ot juttatott Kálváriánknak.

1948. JANUÁR 12.

A Kálvária belső falmezőinek vakolásával elkészültek, meszelésével még nem. Az ajtókat egyelőre téglával tömték be. Most következik a kápolna kikövezése téglával. Ma 5 mázsa cementet vittek föl, 8 mázsa meszet újra rendeltem. Szabadváry Ferenc gyáros ajándékozta a téglát, azt Janzsó fuvaros szállította az első stációig. Tegnap ki-prédikáltam, hogy a hívek vigyék fel a téglákat gyalog; ma reggel a hívek hatalmas és lelkes tömege jelent meg az első stációnál, s onnan kezdve sorba állva adogatták föl a téglákat. 1800 darabbal pár óra alatt elkészültek. Hamarosan intézkedni kellett, hogy a többit is hozzák meg, mert ekkora buzgóságot, készséget kár lett volna fel nem használni. Így azután délután 3 órakor vígan folytatták a szállítást. Voltak, akik szatyorban, hátizsákban vitték föl a téglát, volt erős férfi, aki egyszerre tízet vitt. Ki hitte volna ezelőtt pár évvel, hogy ilyen buzgó összefogás lehetséges? Az elveszett anyagiakért így erkölcsi értékek kárpótolnak. Asztalosainkat újra végiglátogatom a munkák sürgetésére. Elkészült az a három lóca, amely a szentély falmélyedéseibe kerül, és az a gerenda, amely a szentélyt a hajótól elválasztja. Nagyon kedves a szokatlanul enyhe, tavaszi időjárás. Kalcher György özvegye férje hagyatékából annyi faanyagot, pallót, deszkát adott, amennyi a főoltár elkészítéséhez elég lesz. Az ágyterítő gyár fogja az anyagot Szombathelyre szállítani, a Lorencz-céghez mégis a város vitette föl.

Asztalosaink kifáradtak a szíveségtevésbe. Ímmel-ámmal végzik a munkát, azt mondják, nem tudták, hogy ily sok munkaórát igényel a teendő, s a fa sem elég száraz.

1948. FEBRUÁR 15.

A Kálvárián felsúrolták a téglakövezetet, beüvegezték az ablakokat, beállították az egyik ajtót, most állványozzák kívül a bal tornyot, hogy repedéseit eltüntessék. Völker – az evangélikus, nagyon derék és szerény mester – reparálta már a Jákról kapott szobrokat, most a mellékoltárt veszi munkába. A szervita apácák kapták és használták eddig a temetőkápolna egyik oltárát. Ez most a Kálváriára kerül a temetőkápolnában maradt párjával együtt. Barokk korból valók, jól megfelelnek új helyükön. A szerviták számára megkárpótlásul szép, új, fehér, apácás oltárt készít Völker.

Amíg a Kálvárián nem tarthatunk istentiszteletet, nagyböjt keddein és péntekjein a szegényház Szent Erzsébet-kápolnájában, amely ilyenkor zsúfolt, tartjuk a szentmisét és nagyböjti elmélkedést.

1948. FEBRUÁR 25.

A zordra fordult télies időben nem dolgozhatnak a tornyon a kőművesek. Most csak a törmelékek elsöpülésével foglalkoznak. Távollétemben /Zalalövőn tartottam lelki-gyakorlatot/ Müller Ferenc építész, Füzeskéry József városi főmérnök és Menyhért professzor, a híres autodidakta építész fenn jártak a Kálvárián. Elkészítik a kórus ter-vét, fölvezték a kellő méreteket hozzá, megállapították, hogy a bal torony repedései veszélyesek, bevakolással meg nem szüntethető. Közben a kopott kőküszöb kicserélésére, a kórus melletti ajtók fölemelésére, két szoborfülke átalakítására tettek intézkedéseket. A havas, fehér világból most még jobban kifeketélik a kápolna füstös, kormos homlokzata.

1948. ÁPRILIS 9.

A Kálvária homlokzata már fehéren tündöklük a város felé. Még a jobb torony hátra van. A bal felőli ajtó is soká késik Schätzl /evangélikus/ lakatosnál. Pöséről nagy ajándékokat kaptunk: Szent Péter és Szent Pál barokkos szobrai még a régi templomból kerültek a padlásukra. Kaptunk egy barokk tabernákulumot is: ez jó lesz a sekrestyébe kehelytartónak. Sublót kerül oda, nem kredenc, arra épp jó lesz ez. Kaptunk még két pár angyalszobrot is, nagyon megfelelnek. Vasárnap kinn voltam Pösén a dolgok megtekintésére és átvételére. A jó gyöngyösfalviak /pöseiek/ örültek, hogy a régtől padláson heverő szobrokkal ilyen jól tudtak tenni. Ezeket a dolgokat a város autója már meghozta. A jó Völker mester renoválja őket, de át nem festi, az aranyozott részeket jobb híján bronzlemezekkel futtatja be. A temetőkápolnából elhozott mellékoltárt Sagmeister asztalosmester hozta rendbe.

1948. ÁPRILIS 25.

A Kálvárián már jóformán minden kész. Most a 14 megrongálódott stáción van a sor. Az eddigi sárga fröcskölt szín helyett most fehérre meszeljük őket, hogy a zöld lombok közt szépen tündököljenek. A templom baloldali ajtajának elkészítésébe rengeteg munkát ölt bele az evangélikus Schätzl munkásaival együtt. Az állványok még állnak a templomban. A sárga szín különböző árnyalatairól mintákat vesznek. A Fájdalmas Szűzanya kápolnájának tatarozása nem sok munkát jelentett. A mellette álló angyalka szobrot ismeretlen tettesek összetörték. A kamrában találtunk egy másikat, azt állítottuk helyébe. A Szent Donát-kápolna festményét és üvegét összelövedlőzték. Leszállítottuk. A nagy képet Fódi rajztanár fogja átdolgozni, az üvegezésről Kratochwill gondoskodik. Az evangélikus Küttelné szállíttatja föl a kápolna Schätzl-csinálta ajtaját.

1948. MÁJUS 4.

Kemenesi szombathelyi orgonagyártó megtekintette temetőkápolnánk orgonáját, szerinte igen érdemes volna rendbehozatni. Ő 2 000 Ft-ért megcsinálja, s aztán felvihetjük a Kálváriára, ha majd elkészült a kórusa.

1948. JÚNIUS 2.

Egy úr ma azzal ijesztett meg, hogy a kompártból jön, ott hallotta, mit telefonált Márkus Bernát a rendőrségre, miután a nemezgyárban tűz ütött ki, s azt egy olyan munkásra fogták, aki nem írt alá, sőt az iskolák államosítása ellen szólalt fel. Most ki fogják pofozni belőle azt a vallomást, hogy ő volt a gyújtogató, sőt őt erre, valamint a Kálvária felgyújtására a plébános beszélt rá. Ilyen vak hírekkel ijesztgetnek kedves híveim, mintha nem lebegne amúgy is elég veszedelem a fejem fölött. Ijesztgetés ugyan folyik elég sok.

1948. JÚNIUS 10.

Füzeskéry városi mérnök buzgólkodására elkészült újra az ún. trianoni kereszt a Kálvária mögött; ugyancsak ő tataroztatja a Szent Lénárd-kápolnát. A Kálvárián most sok munkás dolgozik. Magyar Ferenc amatőr szobrász elkészítette a keresztet, s

hozzájuk tartozó szobrokat a Kálvária homlokzatán. Weigl festő most a sekrestye ablakain dolgozik, Prenner lakatos a kőművesek segítségével azt a vaslépcsőt állítja fel az erősíti vasrudakkal a falakba, amelyet VL-től vettünk meg komoly pénzen.

1948. JÚNIUS 17.

Prenner lakatos mester áldoztató rácsot készített a Kálvária-templom részére. Ma hajnalban föl vitték, s mindjárt be is állítják. Holnap nagytakarítás lesz ott fenn, az asszonyokat már összetoboroztuk. A kórus készítését elkezdték, hat hét alatt bizonyára elkészül. Szent Donát festményét, melyet Földy tanár renovált és Kratochwill üvegezett, hat ifjú fölcipelte, és elhelyezte. Ilyenre is csak elnyomott, üldözött állapotában képes az ifjúság. A főoltár (az egyház) már elkészült a szombathelyi Lorencz-műhelyben, csak az óvatosságból megrendelt tabernákulumi vaskazetta késik. Völker mester tervez új oltárt a szerviták számára, akiktől visszavesszük a temetőkápolnából nekik juttatott mellékoltárt a Kálvária számára. A pösei szobrok renoválva igen szépek lettek. A vas csigalépcsőt kőműveseink már beállították, de a kórus és padlás közé falépcsőt is készítettek, /helyesebben: a kórusról a toronyba vezető lépcsőről van szó/. A festő, miután a stációkkal és Donatus-kápolnával teljesen elkészült, most az ablakok és ajtók festésén dolgozik.

1948. JÚNIUS 25.

A gyerekekkel lassankint felvitetjük a Kálváriára az apróbb tárgyakat. Tegnap a mellékoltárt férfiak vitték fel. Kedden a „szent asszonyok” új, alaposabb nagytakarítást rendeztek. A templom előtt felhalmozódott sok törmeléket is elhordták. Weigl festőmester mázolja a remetelakás ablakait, Magyar József a Mária-kápolna ezüstsobrát. Restaurál egy Jézus-szobrot is, mely több más régi szoborral együtt a templom rak-tárában hevert. Szívet is tesz Jézus kezébe, ami majd elárulja, hogy a szobor ebben a formájában mégsem háromszáz éves. A kertben az új víztartály a nagy esőzések után bőven adja a vizet. A fenti Mária-kápolna restaurálási költségeit ifj. Eitner malomtu-lajdonos állja. A kertben a tűzvész után kitépett borostyán újra hajt.

1948. JÚNIUS 27.

A bencésektől megkaptuk a Kálvária részére Xavéri Szent Ferencnek szép, barokk kori képét, s annak igen dúsan aranyozott, pálmafás hátterét. Igen örülök neki, mert a régi berendezéshez is hozzátartozott Szent Xavér tisztelete.

1948. JÚLIUS 2.

Ma vitték föl a Szombathelyről tegnap megérkezett főoltárt a Kálváriára, 15-20 férfi vitte föl gyalog. A felállítás Lorencz mester és sógora végezte, Völker mester és Magyar József segédkeztek neki. Az új oltár teljesen a régi szerint épült, bár ajánlották volna, hogy nem törődve a régi stílussal, új, primitív téglaooltárt állítsunk fel. Bizonyos, hogy az újnak még nincs patinája. Az egyik mellékoltárt már pár napja fölállították, rajta áll Szent Péternek pösei szobra. Egészen jól sikerült. A Jákról hozott Krisztuskorpusz szép, azonban a kereszt fája kopottas, zöldesre festett. Azért Németh Győző

asztalossal azt újra cseréljük föl. A katonai reálból maradt itt még egy örökmécses. Schätzl lakatos csinál hozzá láncokat és fali kart. Két ovális kép megmaradt a régiből: Péter apostolt, illetve Magdolnát ábrázolja. Az egyikhez új keretet kell készíteni.

1948. JÚLIUS 11. VASÁRNAP.

Már minden elkészült, a három oltár, a kórus, a vaslépcső a kórusra, a remeteszoba, a nagytakarítás. Ma fölszenteltük a templomot. Hosszadalmas esőzések után nagyon szép idő következett, hívek mégis többen lehettek volna. Délután 5-kor indul a Szent Donát-körmenet, ezen már soha nem látott néptömeg vett részt, más vallásúak is. A zenekar közreműködését a kotnyeles politikai rendőr nem engedélyezte. Ő maga ott szorongott a hallgatóságban, figyelve, mi rosszat mondok.

1948. AUGUSZTUS 4-27.

Nem voltam itthon, ezalatt a következő nevezetesebb események történtek. Fölállították a Kálvárián a kórust. Kampits fuvaros meghozta a szombathelyi Kemenes-cégtől a rendbe hozott orgonát. A hegy lábától taligán vitték föl, s felállították. Magyar József 12000 forintot kapott a stációs képek átfestéséért.

1948. SZEPTEMBER 19. VASÁRNAP.

Éjjel fél 12-kor első álmomból riasztott fel a telefon. A rendőrség jelentkezett: Igaz-e, hogy ma eljön a prímás a Kálvária kórusának fölszentelésére? A városban az a hír terjedt el. Többen állították, hogy ezt tőlem hallották. A pártban is tárgyalták az ügyet. Egyes tagok mindjárt bizonygatják: „No, csak jöjjön, majd gondoskodunk róla, hogy dobogója leszakadjon, autója tönkre menjen.” Tény, hogy a rendőrök reggel elállták az utakat, nem engedték be a falvak népét, még a Kőszegfalvára misére induló pap kocsiját is visszaküldték: „Kőszegen sem lesz mise, Kőszegfalván se legyen.” A rendőrtisztviselőt megnyugtattam, hogy szó sincs Mindszenty érkezéséről; ha jönne, nekem is kellene tudnom.

Tíz órakor zsúfolt templomban szentmisét mondtam a Kálvárián, fölszenteltem a kórust és orgonát. Mercedesz dominikána nővér kitűnő énekkara énekelt. A Kálvária ajtainak vasmunkája siettetett munkával megkészült, Prenner és Schätzl lakatosok munkájával. Udvardy Kata, templomaink jótévedője, miseruháink készítője és renoválója, szép fali csengettyűhúzózt készített az Egger bárónő hagyatékában megmaradt anyagból. Fali csengőt az öreg Maitz Andor adott, a felső gyár munkásai kalapálnak majd hozzá vastartót.

1948. SZEPTEMBER 21.

A Kálváriának annyira örvendez népünk, hogy most egy héten át naponta tartunk fenn esti ájtatosságot és elmélkedést. Kőszegváry Stefánia nyugalmazott tanítónő ül az orgonánál, a beszédeket felváltva mondjuk.

